

GEDWONGEN
HUWELIJK

MIJN
HUWELIJK,
MIJN
KEUZE!

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

ZIJN JE
EMOTIES SOMS
TEGENSTRIJDIG,
VOEL JE
JE VERLOREN?

WORDT ER
GEPRAAT OVER
EEN HUWELIJK,
JOUW HUWELIJK?

TIJFEL JE,
WEET JE NIET
WAT TE DOEN?

> *In deze brochure worden uitsluitend woorden gebruikt die verwijzen naar meisjes, omdat de brochure in de eerste plaats is opgesteld voor jonge meisjes, de voornaamste slachtoffers van gedwongen huwelijken. Dat neemt echter niet weg dat ook jongens en mensen die zich met een ander gender identificeren ook het slachtoffer kunnen worden van dergelijke praktijken. Ook voor hen zit deze brochure boordevol nuttige informatie.*

SAMENVATTING

I.	HET HUWELIJK STAAT GEPLAND, WAT NU?.....	5
	A. Burgerlijk huwelijk in België	5
	B. Huwelijk in het buitenland.....	8
	C. Je identiteitsbewijzen worden in beslag genomen.....	9
	D. Is je verblijfsvergunning gebonden aan het huwelijk?.....	10
II.	HET HUWELIJK.....	15
III.	HET GEDWONGEN HUWELIJK	17
	A. Een gedwongen huwelijk is gendergerelateerd geweld.....	20
	B. De redenen die vaak worden aangehaald om een gedwongen huwelijk te rechtvaardigen	22
	C. Wat zijn de gevolgen van een gedwongen huwelijk?.....	28
IV.	ALARMSIGNALLEN VÓÓR HET HUWELIJK.....	31
V.	BESLUIT.....	37

I.

HET HUWELIJK STAAT GEPLAND, WAT NU?

A. BURGERLIJK HUWELIJK IN BELGIË

Al wie wil trouwen in België, moet **minstens 14 dagen voor de dag van het huwelijk** aangifte doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand. ***Tot de dag van het huwelijk kan er vervolgens nog verzet tegen het huwelijk worden aangetekend*** (door een van de partners, bloedverwanten in opgaande lijn of sommige bloedverwanten in de zijlijn als er geen bloedverwanten in opgaande lijn zijn).¹ Elk verzet moet worden onderbouwd.

Het huwelijk wordt ten vroegste 14 dagen en ten laatste 6 maanden na de huwelijksaangifte voltrokken in het gemeentehuis, in het bijzijn van de burgemeester of de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Tijdens die ceremonie vraagt de ambtenaar van de burgerlijke stand beide toekomstige echtgenoten **of ze de andere tot echtgenoot/echtgenote willen nemen**. Daarna stelt de ambtenaar de huwelijksakte op en geeft hij de gehuwden een trouwboekje waarin later de kinderen worden ingeschreven en eventueel de plek waar het religieuze huwelijk wordt ingezegend. Meer informatie vind je op de website Belgium.be.²

---

1 http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=n-&la=N&cn=1804032130&table_name=wet

2 https://www.belgium.be/nl/familie/koppel/huwelijk/huwelijks_formaliteiten

De burgemeester, de ambtenaar van de burgerlijke stand en de ambtenaren van de dienst Burgerlijke Stand zijn zich ervan bewust dat sommige huwelijken gedwongen zijn en kennen de risico's. Aangezien een gedwongen huwelijk illegaal is, zullen ze letten op signalen die doen vermoeden dat een huwelijk gedwongen is en kunnen ze besluiten een huwelijk tegen te houden.

Tijdens de huwelijksaangifte:

Aangezien je de aangifte waarschijnlijk niet alleen komt doen, is het belangrijk dat je een manier vindt om alleen met een ambtenaar over het probleem te praten. Zo kan de ambtenaar op dat moment een excuus zoeken, een last-minuteprobleem verzinnen, aangeven dat een document niet in orde is enz.

Lukt het niet om een ambtenaar onder vier ogen te spreken? Dan kun je lichaamstaal gebruiken om de ambtenaar te tonen dat je niet achter dit huwelijk staat: lach niet, kijk naar beneden, reageer met een vluchtige blik... Al deze signalen kunnen alarmbellen doen rinkelen bij de ambtenaar. Je kunt de ambtenaar ook doordringend aankijken, met je hoofd bewegen, discrete signalen geven met je handen...

Tussen de huwelijksaangifte en het huwelijk zelf:

Je hebt 14 dagen om alleen naar het gemeentehuis terug te keren en verzet aan te tekenen tegen het huwelijk.

Tijdens het huwelijk:

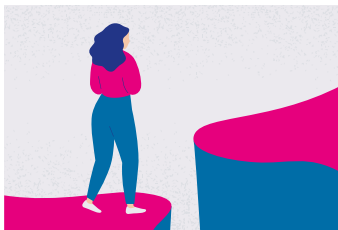
Tijdens het huwelijk zelf zal het heel moeilijk zijn om je uit te spreken door al het volk dat aanwezig is, maar je kunt je tegen het huwelijk verzetten op het moment dat de toestemming wordt uitgesproken.

Na het huwelijk:

Je kunt het huwelijk nietig laten verklaren omdat het tegen de Belgische wet ingaat.

In tegenstelling tot een scheiding wordt er bij een nietigverklaring van een huwelijk van uitgegaan dat het huwelijk nooit bestaan heeft. Er blijven dus geen sporen over.

Om je huwelijk nietig te laten verklaren, moet je wel alle mogelijke bewijzen verzamelen om aan te tonen dat het huwelijk gedwongen was (je moet dus alle bewijzen bijhouden: documenten, e-mails, sms'en, foto's ...). De nietigverklaring is een vrij zware gerechtelijke procedure, maar het is altijd mogelijk je te laten begeleiden.

B. HUWELIJK IN HET BUITENLAND

Je ouders kondigen een reis naar het buitenland aan en jij vermoedt een gedwongen huwelijk?

Neem contact op met een gespecialiseerde hulporganisatie die je kan begeleiden (je vindt verschillende organisaties en hun contactgegevens op pagina 11). Praat ook met een vertrouwenspersoon uit je omgeving over je schrik voor een huwelijk en je angst om nooit nog naar België terug te keren.

Je kunt met hen afspreken dat ze de overheid waarschuwen als je op een afgesproken dag nog niet terug bent.

BELANGRIJK: Geef hen ook een kopie van de belangrijkste documenten, je identiteitsbewijzen en informatie over onder meer:

- > de reis: vertrek- en terugkeerdatum, uur, vluchtnummer, ticketnummer...;
- > het verblijf: adres, personen die meereizen en contactpersonen in het land (naam, voornaam, adres);
- > als er een feest/ceremonie gepland staat: het adres en de datum;
- > je vrienden en familie: contactgegevens van vertrouwenspersonen die in België blijven.

C. JE IDENTITEITSBEWIJZEN WORDEN IN BESLAG GENOMEN

Ben je in het buitenland en zijn je papieren afgenomen?

- > Als je de Belgische nationaliteit hebt, kun je contact opnemen met de Belgische ambassade / het Belgisch consulaat in het land.³ Je kunt een 'laissez-passer' of noodpaspoort aanvragen om terug te keren naar België. Zoek hun adres (in het land waar je naartoe gaat) en telefoonnummer op voorhand op en leer ze vanbuiten;
- > Als je niet de Belgische nationaliteit hebt, moet je naar de politie gaan en melden dat je documenten gestolen zijn of dat je ze kwijt bent. Je kunt ook contact opnemen met je gemeente in België en hun vragen een attest van hoofdverblijfplaats op te sturen naar de Belgische ambassade / het Belgisch consulaat in het land waar je je bevindt. Je kunt het daar dan gaan afhalen. Je kunt ook een nieuwe identiteitskaart of een terugkeervisum aanvragen bij de Belgische ambassade / het Belgisch consulaat. Zoek hun adres (in het land waar je naartoe gaat) en telefoonnummer op voorhand op en leer ze vanbuiten.

---

³ https://diplomatie.belgium.be/nl/Diensten/ambassades_en_consulaten/belgische_ambassades_en_consulaten_in_het_buitenland

D. IS JE VERBLIJFSVERGUNNING GEBONDEN AAN HET HUWELIJK?

Als je verblijfsvergunning gebonden is aan het huwelijk, kun je contact opnemen met een gespecialiseerde organisatie die samen met jou alle mogelijke oplossingen zal bekijken. Je vindt de contactgegevens van deze organisaties hieronder:

Al deze diensten zijn gratis en vertrouwelijk

Contactgegevens van hulporganisaties in het Brusselse Gewest

Réseau Mariage et Migration

Alliance-Verbond-Straat 20
1210 Brussel
02/241.91.45
info@mariagemigration.org
<http://www.mariagemigration.org/>

La Voix Des Femmes

Alliance-Verbond-Straat 20
1210 Sint-Joost-ten-Node
02/218.77.87
lvdf@lavoixdesfemmes.org
<https://lavoixdesfemmes.org/>

EXIL

Kroonlaan 282
1050 Brussel
02/534.53.30
info@exil.be
<https://www.guidesocial.be/exilasbl/>

Politie: Cel Gedwongen

Huwelijken

02/249.25.33
cmfzonebruno@gmail.com

Planning Marolles

Radstraat 21
1000 Brussel
02/511.29.90
planningmarolles@skynet.be
<http://planningmarolles.be/index.php/fr/>

**Als je het slachtoffer bent
of dreigt te worden van
genitale verminking:**

GAMS België

Gabrielle Petitstraat 6
1080 Sint-Jans-Molenbeek
02/219.43.40
info@gams.be
<http://gams.be/nl>

Intact VZW

Paleizenstraat 154
1030 Brussel
02/539.02.04
contact@intact-association.
org
<https://www.intact-association.org/>

Als je het slachtoffer bent of dreigt te worden van geweld:

Centre de Prévention des Violences Conjugales et Familiales

Slachthuislaan 27-28
1000 Brussel
02/539.27.44
violences.familiales@misc.irisnet.be
<https://www.ecouteviolencesconjugales.be/>

Zorgcentrum na Seksueel Geweld

UMC Sint-Pieter

Hoogstraat 322
1000 Brussel
02/535.47.14
02/535.45.42
CPVS@stpierre-bru.be
24u/24u, 7 dagen op 7
<https://www.stpierre-bru.be/nl/diensten/gynaecologie-verloskunde/320-hoogstraat/zorgcentrum-na-seksueel-geweld-1>

Voor minderjarigen: SOS kinderen - ULB

UMC Sint-Pieter

Hoogstraat 322
1000 Brussel
02/535.34.25
sosulb@ulb.ac.be
<https://sos-enfants.ulb.ac.be/>

Hulplijnen (gratis oproep):

Réseau Mariage et Migration: 0800/90.901

MAANDAG, DINSDAG, VRIJDAG VAN 10 UUR TOT 16 UUR

WOENSDAG, DONDERDAG VAN 10 UUR TOT 13 UUR

1712 1712

VAN MAANDAG T.E.M. VRIJDAG VAN 9 UUR TOT 18 UUR

Écoute-Enfants: 103 (24u/24u)

Tele-onthaal: 106 (24u/24u)

Écoute Jeunes: 078/15.44.22 (24u/24u)

Hulpdiensten (gratis oproep):

Politie: 101 in het geval van een noodgeval in België

Noodnummer: 112 voor noodgevallen en agressie overal in Europa

112 BE-App: voor smartphones Via de app kun je chatten met de dienst
<https://www.112.be/nl/app>

Websites:

<http://monmariagemappartient.be>

<https://mariages-forces.be/le-mariage-force/>

<https://www.ecouteviolencesconjugales.be/>

<https://www.we-access.eu/fr> (Europese organisatie, maar via de kaart kun je inzoomen op Brussel)

II.

HET HUWELIJK...

Het huwelijk is een plechtige daad die twee personen van hetzelfde of een ander geslacht verbindt. Het huwelijk is een krachtige verbintenis en in onze gemeenschap is het bovendien symbool voor liefde en vrije keuze (wat in het verleden niet altijd zo was!).

In België moet er aan verschillende voorwaarden voldaan zijn alvorens twee personen in het huwelijksbootje mogen stappen:

- > beide partners zijn minstens 18 jaar oud;
- > ze zijn niet aan elkaar verwant (broers en zussen, neven...);
- > ze zijn nog niet getrouwd (het is verboden om verschillende mannen/vrouwen tegelijkertijd te hebben);
- > hun **toestemming is ongedwongen en weloverwogen**.

Het burgerlijk huwelijk (*verplicht*) wordt in het gemeentehuis voltrokken.

Het religieuze of traditionele huwelijk (*optioneel*) vindt verplicht ná het burgerlijk huwelijk plaats en **heeft geen wettelijke waarde**.

Er bestaan verschillende soorten huwelijken: huwelijk uit liefde, schijnhuwelijk (om bijvoorbeeld tegen betaling een verblijfsrechtelijk voordeel te krijgen), het schijnliefdeshuwelijk (als een van de partners niet oprecht is en enkel een verblijfsrechtelijk voordeel hoopt te krijgen), het religieuze of traditionele huwelijk, het gearrangeerd huwelijk (waarbij de familie beslist, maar de toekomstige echtgenoten vrij zijn om hun toestemming te geven, die weloverwogen is, en mogen weigeren), het kindhuwelijk (vóór 18 jaar), en het gedwongen huwelijk (zonder toestemming van minstens een van de toekomstige echtgenoten).

III.

HET GEDWONGEN HUWELIJK

«Er is evenmin een huwelijk wanneer het wordt aangegaan zonder vrije toestemming van beide echtgenoten of de toestemming van minstens een van de echtgenoten werd gegeven onder geweld of bedreiging» (artikel 146ter van het Belgisch Burgerlijk Wetboek).

Toestemming betekent dat je akkoord gaat met het huwelijk.

Bovendien moet deze toestemming **ongedwongen zijn en weloverwogen**. Dat is een van de voorwaarden voor een huwelijk: je moet over alle nodige informatie beschikken, deze informatie goed begrijpen, de kans krijgen om erover na te denken *en dat zonder beïnvloed te worden door een andere persoon*, alvorens je een beslissing neemt. (Amnesty Jongeren - 2020).

Een huwelijk zonder toestemming, een gedwongen huwelijk dus, is bij wet verboden: *«Hij die iemand door geweld of bedreiging dwingt een huwelijk aan te gaan, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met een geldboete van tweehonderdvijftig euro tot vijfduizend euro. De poging wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en met een geldboete van honderdvijfentwintig euro tot tweeduizend vijfhonderd euro».*⁴

---

4 Art. 391sexies van het Strafwetboek

>> *Werd jouw recht op toestemming gerespecteerd? Hier zijn enkele vragen die je jezelf kunt stellen:*

- 1. Was je toestemming **vrijwillig**? Wil je echt, zelf, trouwen?*
- 2. Hebben je ouders of toekomstige echtgenoot erop gelet of je toestemming **duidelijk** was? **Geen 'nee' durven zeggen** komt overeen met geen toestemming geven!*
- 3. Was je **volledig in staat toestemming te geven**? Beschikte je over alle nodige informatie en had je de tijd om zonder stress of druk na te denken?*
- 4. Heb je de kans en de tijd gekregen om bij elke fase je toestemming te geven? Het is niet omdat je ermee akkoord gaat een man te ontmoeten, dat je ook wil trouwen met die persoon of dat je akkoord gaat met een gearrangeerd huwelijk.*
- 5. Weet goed dat je je toestemming altijd mag **intrekken**: je mag altijd van mening veranderen en **nee** zeggen.*

Bij gedwongen huwelijken wordt het recht op toestemming van het meisje niet gerespecteerd.

Soms gebeurt het zelfs dat een meisje denkt deel te nemen aan een gewoon familiefeest, terwijl ze in werkelijkheid, zonder het te weten, aanwezig is op haar eigen huwelijk.

Sommige meisjes weten zelfs niet dat ze op het punt staan te trouwen. Ze worden niet bedreigd of gechanteerd, maar er wordt ook niet naar hun toestemming gevraagd en dus **is er sprake van een gedwongen huwelijk**.

A. EEN GEDWONGEN HUWELIJK IS GENDER-GERELATEERD GEWELD

Jonge meisjes zijn veel vaker het slachtoffer van gedwongen huwelijken dan jongens en dus kunnen we spreken over **gendergerelateerd geweld**.

Gender verwijst naar de taken, gedragingen en sociale verhoudingen die een maatschappij als gepast beschouwt voor vrouwen en mannen (het is een sociale constructie).

Gendergerelateerd geweld is dus geweld tegen een persoon vanwege ***zijn/haar geslacht*** (het biologische verschil tussen vrouwen en mannen) en de rol die de maatschappij hem/haar oplegt (***genderstereotypen***).

Enkele voorbeelden van stereotypen die meisjes gewoonlijk worden toegeschreven: mooi zijn, luisteren, zorgen voor anderen... Voor jongens: sterk zijn, nooit wenen, macht hebben...

Vanwaar komen die verschillen tussen jongens en meisjes?

Aan meisjes en jongens worden al van bij hun geboorte verwachtingen opgelegd. Ze worden gedwongen zich te schikken naar die verwachtingen, met als gevolg dat vrouwen en mannen niet op gelijke voet staan. Mannen staan in een ***positie van macht*** tegenover vrouwen. Dat wordt ook wel het ***patriarchaat*** genoemd.

Ook vandaag nog worden meisjes en vrouwen in sommige families en gemeenschappen als *minderjarig voor het leven* beschouwd. Het is ondenkbaar dat ze autonoom en vrij zijn, al zeker niet zonder man.

Deze ongelijkheid is ook terug te vinden in het gedwongen huwelijk en het gendergerelateerde geweld dat ermee gepaard gaat. De *gevolgen* verschillen namelijk erg afhankelijk van het geslacht: een man behoudt zijn vrijheid en wordt niet gestraft als hij buitenechtelijke relaties heeft. Hij wordt niet seksueel mishandeld, wordt niet ongewild zwanger ...

Maar... Je hebt evenveel rechten als jongens!

B. DE REDENEN DIE VAAK WORDEN AANGEHAALD OM EEN GEDWONGEN HUWELIJK TE RECHTVAARDIGEN⁵

Families en gemeenschappen organiseren gedwongen huwelijken als gevolg van hun sociale, culturele, economische... context. Hoewel hun intenties soms oprecht lijken (het meisje beschermen, het meisje een zekere toekomst bieden, familiale banden behouden ...), zorgt een gedwongen huwelijk ervoor dat meisjes niet kunnen groeien. Ze kunnen zich niet ontplooien en volwassen en zelfstandig worden.

Om de afkomst te beschermen of tradities of het geloof te eren:

Voor sommige gemigreerde gezinnen kan het gedwongen huwelijk tussen twee mensen van eenzelfde cultuur en gemeenschap een manier zijn om zich te beschermen tegen de buitenwereld en hun band met hun land van oorsprong te behouden. Ze geloven dat dit een manier is om trouw te blijven aan hun tradities, die ze blijven meedragen, ook als sommige van die tradities in hun land van oorsprong in vraag worden gesteld.

De afkomst willen bewaren en overdragen is geen reden om tegen je wil in een gedwongen huwelijk te stappen!

⁵ Bron: Rapport sur la pratique des mariages forcés au Canada : entrevues avec des intervenant(e)s de première ligne. Une recherche exploratoire menée à Montréal et à Toronto en 2008. Naïma Bendriss

Om banden tussen families te behouden

Het gedwongen huwelijk kan een manier zijn om de belofte van een bondgenootschap tussen twee families uit dezelfde gemeenschap in te lossen.

Het huwelijk kan dan voor de ouders een manier zijn om hun dochter een betere levensstandaard te bieden of om de band tussen twee families te versterken. Als de toekomstige echtgenoten verwant zijn, kan het huwelijk dienen om materiële bezittingen in het bezit van de familie te houden.

**Financiële zekerheid is voor iedereen belangrijk,
maar mag niet boven je eigen belangen
en integriteit geplaatst worden!**

Om de eer van de familie te beschermen of te herstellen

Eer is het aanzien en het gezag dat een persoon geniet wanneer hij/zij zich waardig gedraagt en bepaalde regels binnen de gemeenschap of maatschappij respecteert. Eer is dus synoniem voor reputatie en respect. Het omgekeerde is schande, oneer...

In sommige gemeenschappen moeten meisjes aan bepaalde regels voldoen om als respectabel te worden beschouwd: ze moet luisteren, zich op een bepaalde manier kleden, contacten met jongens vermijden, maagd blijven tot het huwelijk, een goede echtgenote en moeder zijn enz.

Als een jong meisje zich niet aan deze regels houdt, wordt ze als een schande voor haar familie beschouwd. Het huwelijk is dan een manier om de eer van de familie te beschermen of te herstellen.

«Wie deze verplichting niet respecteert, stelt de familieband in vraag en kan verbannen worden.»⁶

Het gedwongen huwelijk is in dat geval een vorm van **eergerelateerd geweld**. Dat is geweld dat door één of meerdere familieleden wordt gepleegd tegen een persoon van wie men meent dat die de familie, en mogelijks ook de gemeenschap, in schande brengt. Dit geweld kan leiden tot misdaden.

---

6 *Rapport sur la pratique des mariages forcés au Canada : entrevues avec des intervenant(e)s de première ligne. Une recherche exploratoire menée à Montréal et à Toronto en 2008. Naïma Bendriss p.16*

Is het niet eervoller om iedereen te respecteren, ongeacht zijn/haar leeftijd of geslacht dan om de eer van de familie op de schouders van één enkele persoon te laten rusten?

Doordat een ongehuwd meisje zwanger wordt

De maagdelijkheid van meisjes is in sommige culturen erg belangrijk. Het is een teken van eer voor het meisje, en in zekere mate ook de familie en de gemeenschap, en toont dat het meisje rein is.

Die maagdelijkheid heeft echter enkel betrekking op meisjes en dus vervallen we opnieuw in genderstereotypen en de dominantie van het mannelijke geslacht: een jongen die niet langer maagd is op het moment van zijn huwelijk wordt niet afgestraft of gestigmatiseerd.

Ongehuwde meisjes worden vaak gedwongen om te trouwen met de vader van het kind dat bij hen verwekt wordt om de eer en reputatie van de familie te 'herstellen'.

Het is jouw keuze om je maagdelijkheid te verliezen of een kind te krijgen. Het is geen reden om je een huwelijk op te leggen!

Om het seksleven van meisjes te controleren

Sommige ouders huwelijken hun dochter al heel vroeg uit, uit schrik dat ze ongehuwd zwanger zou worden of ze haar maagdelijkheid zou verliezen. Dat huwelijk, dat zagezegd georganiseerd wordt om hun reputatie te beschermen, is een middel om het seksleven van het meisje te controleren en het patriërchaat in stand te houden.

Een gedwongen huwelijk is soms ook een manier voor ouders om de geardheid van hun kinderen te controleren. In dat geval vallen we opnieuw terug op genderstereotypen: voor sommige ouders is het ondenkbaar dat hun kind zich identificeert op een manier die niet strookt met zijn/haar geslacht (zoals een transgenderpersoon), of niet heteroseksueel is (maar homoseksueel of biseksueel, bijvoorbeeld). Het gedwongen huwelijk is dan een manier om *de eer van de familie te herstellen* en de homoseksualiteit *te genezen*, wat natuurlijk niet werkt. Homoseksualiteit is namelijk geen ziekte, maar een natuurlijke vorm van seksuele en/of amoureuze aantrekkingskracht tegenover iemand van hetzelfde geslacht, iets wat niet gecontroleerd kan worden.

Jouw liefdesrelaties, jouw seksleven, jouw seksuele geardheid... gaan enkel jou aan!

Om zijn/haar 'minderjarige' dochter te beschermen

Jonge meisjes worden in sommige families als *minderjarig voor het leven* geacht en dus vinden de ouders het belangrijk om hen te beschermen en in hun plaats beslissingen te nemen, voor hun bestwil...

Een huwelijk is voor hen dan een manier om hun dochter te beschermen, des te meer omdat de man uit dezelfde familie of gemeenschap komt.

Toch is het niet hun dochter die niet voor zichzelf kan zorgen. Het zijn de ouders die hun kind, uit ongerustheid, verhinderen om zelfstandig te worden.

Je kunt even goed voor jezelf zorgen als een jongen als men je wat meer bewegingsvrijheid gaf!

C. WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN EEN GEDWONGEN HUWELIJK?

Een gedwongen huwelijk kan zowel de lichamelijke als mentale gezondheid aantasten. Dit zijn mogelijke risico's⁷:

VÓÓR HET HUWELIJK

Druk van de familie en gemeenschap

Bewaking en controle

Chantage, intimidatie, beledigingen

Onthoudingen

(geen uitstappen, geen gsm, geen geld, geen eten, geen identiteitspapieren, opsluiting...)

Verbod om naar school te gaan

Isolatie, eenzaamheid

Geweld in verschillende vormen

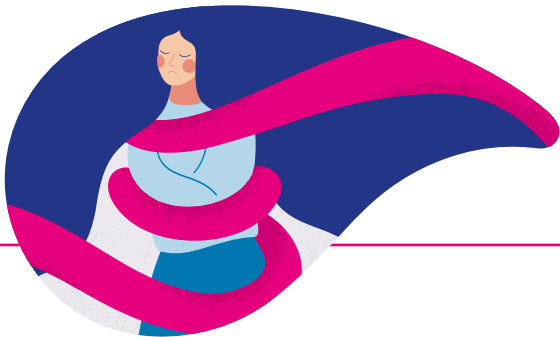
(verbaal, fysiek, psychologisch...),
doodsbedreigingen

Chirurgische ingreep om de maagdelijkheid te herstellen

met gevolgen voor de gezondheid, risico op infecties, impact op het seksleven ...

Schijnheiligheid, inspelen op je gevoel van trouw, inspreken op je persoon, gevoel van verraad, je voelt je verloren, je verliest het vertrouwen in jezelf en anderen

⁷ Bron: GAMS Belgique, Gender-based Violence – Specifieke fiche 2, GBV & Asylum – Learn & act, Brussel, 2019.

NA HET HUWELIJK

**Gedwongen geslachtsgemeenschap (verkrachting),
zonder bescherming:** ongewenste zwangerschap(pen)

Geweld in verschillende vormen
(verbaal, fysiek, psychologisch...)

Bewaking en controle

**Verplichting om te stoppen met school/een opleiding/je
werk** om je bezig te houden met de kinderen, het huis,
de schoonfamilie

**Beroving van je vrijheid, van je sociale en economische
autonomie**

Eetstoornissen, slaapstoornissen

**Gevoel van schaamte, lager zelfbeeld en minder
zelfvertrouwen, walging, angst**

Depressie, zelfverminking, zelfmoordgedachten

IV.

ALARMSIGNALLEN VÓÓR HET HUWELIJK:

Al van bij het begin van je puberteit zijn er een aantal details die op het eerste gezicht onbelangrijk lijken, maar die in werkelijkheid een paar alarmbellen moeten laten afgaan:

- > je gaat uit met een persoon van een andere cultuur/een ander geloof dan jij. Je ouders kanten zich tegen de relatie, je manier van denken en je manier van kleden;
- > je bent bevriend met verschillende jongens en je ouders hebben schrik voor «wat men gaat zeggen»;
- > je familie controleert wanneer je weggaat en met wie - zeker als er jongens mee gemoeid zijn - en je mag niet alleen op stap;
- > je familie praat over mannen die ze graag aan je willen voorstellen en toont foto's van hen, net zoals ze foto's van jou aan die mannen toont;
- > je hebt een zus of nicht die op die manier getrouwd is. Misschien was je zelfs aanwezig op het trouwfeest;
- > je familie wil op reis naar jouw land van oorsprong of dat van je ouders. Je kijkt ontzettend uit naar de reis, maar tegelijkertijd heb je het gevoel dat je familie iets voor je verbergt. Ze hebben het over een feest, maar je weet niet voor wie of voor welke gelegenheid;
- > je telefoon en computer worden afgenomen. Het wordt moeilijker om met de buitenwereld te communiceren;

- > je familie verbiedt bepaalde vriendschappen die «niet goed voor je zijn», je mag niet meegaan op schooluitjes of je mag zelfs helemaal niet naar school gaan;
- > je familie benadrukt hoe belangrijk een huwelijk wel niet is voor je toekomst. Er wordt ingespeeld op je gevoel voor liefde en trouw, zodat je het huwelijk niet kunt weigeren;
- > je wordt bedreigd en/of geweld aangedaan door familieleden als je het huwelijk weigert (geen uitjes, geen gsm, geen eten, vrijheidsberoving, geweld, opsluiting ...);
- > je bent het slachtoffer van fysiek geweld (slagen, trappen...), psychologisch geweld (druk, emotionele chantage), verbaal geweld (geroep, beledigingen ...) of zelfs materieel en administratief geweld (geld, telefoon en/of identiteitspapieren worden afgenomen);

Het kan gebeuren dat je het slachtoffer wordt van verschillende vormen van geweld tegelijkertijd.

Als je je vragen stelt bij wat er gebeurt, is dat sowieso een teken dat er iets niet klopt. Je moet snel reageren, want een gedwongen huwelijk kan zware gevolgen hebben voor je!

Als je geconfronteerd wordt met een gedwongen huwelijk, is het normaal dat je je verloren voelt, dat je niet weet wat te doen of hoe te reageren, dat je schrik hebt ... Het is niet evident om je te verzetten tegen een beslissing van je familie: je houdt namelijk van je ouders, en bloedbanden zijn heel sterk. Het is ook heel beangstigend om een onbekende in vertrouwen te nemen en de kracht, de moed, te vinden om je leven in handen te nemen.

Maar om een gedwongen huwelijk te vermijden, is het belangrijk dat je je tegen deze gevoelens verzet. Het is namelijk een kwestie van tijd, en als je de moed bijeenraapt, kun je alle eerder genoemde risico's besparen.

Het eerste wat je moet doen, is *beslissen om actie te ondernemen. Blijf niet alleen, maar praat erover met iemand buiten je familie. Vervolgens neem je zo snel mogelijk contact op met een gespecialiseerde organisatie (de contactgegevens vind je op pagina 11).*

Deze organisaties beschikken over de nodige middelen om jonge meisjes te helpen en begeleiden. Bij hen kun je rekenen op een professioneel team (met psychologische hulp, juridische hulp, maatschappelijke bijstand ... HELEMAAL GRATIS).

Hulp vragen is niet altijd even gemakkelijk, vooral als je niet weet hoe die professionele organisaties werken. Maar weet dat als je een gespecialiseerde organisatie contacteert:

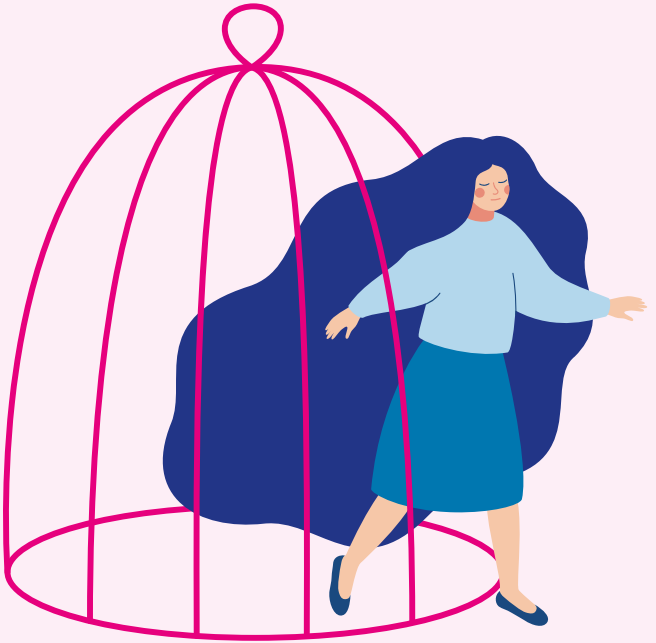
- > je ouders of familie niet op de hoogte worden gebracht van het feit dat je contact met de organisatie hebt opgenomen of van wat je de organisatie vertelt. Het team is gebonden aan beroepsgeheim en mag niets van zijn gesprekken met jou delen met je familie;
- > je een vertrouwenspersoon krijgt die je kan begeleiden (een leerkracht, een vriendin, een medewerker van het CLB van jouw school enz.);
- > je niet veroordeeld wordt en je warm onthaald wordt. Het team zal er altijd voor je zijn. Ze luisteren naar je angsten en je behoeften en respecteren jouw ritme;
- > je begeleid zal worden in wat er moet gebeuren volgens jouw situatie: je krijgt bijvoorbeeld juridische hulp om je rechten te beschermen, je krijgt financiële hulp, je kunt een woning aanvragen enz.;
- > het zelfs mogelijk is om in een noodsituatie opgenomen te worden in een opvangwoning, zodat je tijd hebt om over de toekomst na te denken. Het adres van die woning wordt voor jouw veiligheid geheimgehouden.

Het is heel belangrijk dat je **een kopie van al je identiteitsdocumenten** meebrengt als je met een organisatie afspreekt.

Zij hebben deze papieren namelijk nodig voor de administratieve stappen, om je toegang te geven tot bepaalde diensten, hulp aan te vragen... Het is belangrijk dat je altijd je papieren bijhebt.

V.

BESLUIT

Je verzetten tegen je familie en je leven in eigen handen nemen is waarschijnlijk de moeilijkste en pijnlijkste beslissing die je ooit zult nemen. Het vergt enorm veel moed. Maar weet dat je er niet alleen voor staat. Voor elke stap kun je rekenen op de juiste begeleiding!

DOE HET
NIET ALLEEN,
ER BESTAAN
HULPMECHANISMEN!

BIBLIOGRAFIE

- > Amnesty Jongeren, definitie van 'toestemming', 2020.
- > Koning Boudewijnstichting, *Vakantietijd: huwelijktijd?* Brussel, 2008.
- > GAMS Belgique, *Gender-based Violence – Specifiek fiche 2, GBV & Asylum – Learn & act*, Brussel, 2019.
- > Maison Plurielle ASBL, INTERNATIONAAL SYMPOSIUM OVER GEDWONGEN HUWELIJKEN EN EERGERELATEERD GEWELD. *Réalités et contraintes de terrain : ambivalence et danger de la médiation familiale*, Charleroi, 2017.
- > Maison Plurielle ASBL, *Mariage forcé et violences liées à l'honneur : quel accompagnement ?* Charleroi, 2019.
- > Maison Plurielle ASBL, *Projet Pédagogique de sensibilisation sur le Mariage Forcé*, Charleroi, 2020.

- > Ministère de la Communauté française, *Mariage choisi, mariage subi : quels enjeux pour les jeunes ?* Faits & Gestes n°15, 2004.
- > Forced Marriage Unit, *Multi agency-practice guidelines: Handling cases of Forced Marriage*, Verenigd Koninkrijk, 2014.
- > Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, *Definities van 'verstandhuwelijk', 'gedwongen huwelijk', 'kindhuwelijk', 'schijnliefdeshuwelijk' en 'gearrangeerd huwelijk'*, Brussel, sine datum.
- > Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, *Gedwongen huwelijk? Handleiding voor dienstverleners*, Brussel, 2015.
- > UNICEF, *Ending Child Marriage: Progress and Prospects*, 2014.

OPMERKINGEN

OPMERKINGEN

OPMERKINGEN

OPMERKINGEN

OPMERKINGEN

Deze brochure is een initiatief van Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Nawal Ben Hamou en kadert in het plan STOP GEWELD, een Brussels plan om geweld tegen vrouwen tegen te gaan.

Verantwoordelijke uitgever:

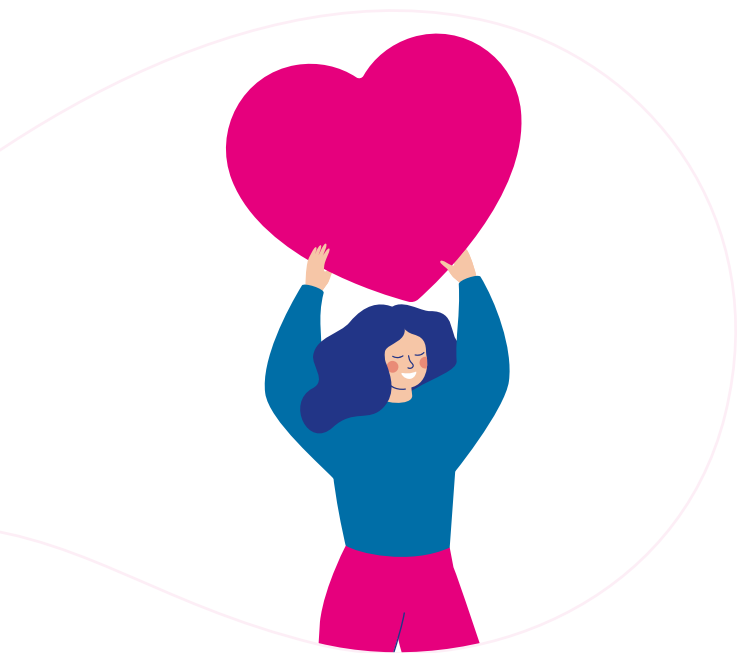
Rochdi Khabazi
Directeur-generaal
Brussel Plaatselijke Besturen
Sint-Lazarusplein 2
1035 Brussel
www.plaatselijke-besturen.brussels

Grafische vormgeving:

www.trinome.be

Deze publicatie is gedrukt met plantaardige inkt op papier dat voldoet aan het FSC-mixlabel

Nu je een tiener bent, hoor je je ouders praten over een huwelijk. Jouw huwelijk.

Trouwen zou je ouders zo trots maken! Je zet hun tradities voort en zult door de hele familie gezegend worden. Voor jouw ouders is dit huwelijk een manier om je te beschermen en ervoor te zorgen dat je gelukkig bent. Maar je voelt je er niet klaar voor. Je wilt studeren, met vrienden afspreken. Je denkt nog helemaal niet aan trouwen, aan kinderen en sterker nog, je wilt hierover zelf beslissen.

Maar wanneer je dat vertelt, zeggen je ouders dat ze heel teleurgesteld zullen zijn als je hun wensen niet respecteert...

Als je weigert, loop je dan het risico je familie te verliezen en alleen verder te moeten gaan? Hoe kun je je familie respecteren, zonder jezelf te verloochenen? Wat gebeurt er als je 'nee' zegt?

Deze brochure helpt je de situatie beter te vatten, zodat je je eigen beslissingen kunt maken, maar ook zodat je weet bij wie je terecht kunt voor hulp, steun en begeleiding bij je keuze.

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
Brussel Plaatselijke Besturen
Sint-Lazarusplein 2
1035 Brussel
www.plaatselijke-besturen.brussels

